

Sam Hayes
Mijn enige zoon

Vrijdag 24 april 2009

Voor ze wist wat er gebeurde, ging het mes zijn lichaam in en weer uit. Keer op keer, diepe steken. Het sneed door de lucht, biologeerde hen, vertraagde hun leven, condenseerde alles tot de prachtige momenten vlak voor het gebeurde, vlak voor het zijn lichaam binnendrong, vlak voor hun wereld voorgoed veranderde.

Ze wist niet hoe ze het moest laten ophouden, kón het niet laten ophouden.

Ze keken elkaar voor het laatst in de ogen. Een liefdesrelatie, samengeperst in één seconde. Bloed vloeide tussen hen in. Wat wilde hij haar vertellen?

‘Shit!’

‘Verrekte verrader,’ schreeuwde een van de jongens, al in volle vaart. Ze dansten op glimmende sportschoenen: een vluchtende bende. De pijpen van hun glanzende trainingsbroeken sleepten door de plassen; hun ogen glinsterden van de adrenaline, drugs, alcohol – allemaal brandstof voor hun vuur.

De azijn van de patat brandde nog op haar lippen. Langzaam zakte hij op zijn knieën; daarna vouwde zijn lichaam zich dubbel en viel hij op de grond. Ze kon niet geloven dat hij zo lang overeind was gebleven. Ze probeerde hem op te vangen. Zijn hoofd sloeg tegen het asfalt. Ze gilte, maar er kwam geen geluid uit haar mond. Zijn ogen puilden uit.

Ze drukte haar hand tegen zijn ribben, zijn maag, maar er waren te veel gaten. Schroeiend heet bloed vloeide door haar vingers, hoewel ze het al voelde afkoelen.

‘Niet doodgaan,’ snikte ze, terwijl ze haar hoofd op zijn lichaam liet vallen. Waar wás iedereen? ‘Help me!’ krijste ze. Allemaal in de

klas. Geen andere spijbelaars vandaag. ‘Ik zal hulp halen,’ zei ze buiten zichzelf, maar ze durfde haar handen niet van zijn wonden af te halen. Hoe had dit kunnen gebeuren?

Plotseling kwam zijn borst omhoog in een borrelende, reutelen-de ademtocht. Meteen zakte hij weer in, alsof het de laatste was geweest. Afgezien daarvan maakte hij geen enkel geluid.

‘Hélp!’ schreeuwde ze opnieuw, overeind krabbelend. Ze moest iets doen. Ze draaide zich om, keek wanhopig om zich heen, zoekend of er iemand buiten was, ongeacht wie. Maar ze zag alleen de onaangedane gevels van de lelijke gebouwen, het lege schoolterrein – een uitgestorven woestenij.

Ze haalde haar telefoon uit haar zak, belde 999. Vertelde wat er gebeurd was. Schreeuwde dat ze haast moesten maken. Dat hij doodging. *Kom alsjeblieft gauw.*

‘Laat me niet alleen,’ smeekte ze. Ze knielde weer naast hem neer, drukte op de plekken die de telefoniste beschreven had. Zijn gezicht was effen, zijn ogen leeg, starend – er sprak niet eens pijn uit. Dit was zo afschuwelijk anders dan nog maar tien minuten geleden, toen ze een joint en een bakje patat met elkaar hadden gedeeld.

‘Ik kan niet zonder je leven,’ riep ze, denkend aan alles. Alleen zou ze het niet klaren. Tranen drupten van haar gezicht en losten op in zijn bloed. ‘Ik wil niet zonder je leven.’ Snikken scheurden zich los uit ergens diep in haar binnenste. Speeksel en slijm, tranen en bloed verstikten haar woorden. ‘Klóótzakken,’ krijste ze.

‘Blijf bij me. Blijf bij me,’ zei ze hijgend, wiegend, drukkend. Waar bleef de ziekenwagen? Ze dwong zich tot kalmte, zoekend in de flarden van de EHBO-cursus van vorig jaar die ze nog in haar hoofd had. Een bliksemsnelle repetitie voor een echt examen dat niemand wilde afleggen. ‘Oké, oké.’ Ze hielp eerst zichzelf. Als ze zo in paniek was, kon ze niets voor hem doen. Met moeite beheerste ze haar jachtige ademhaling. Als de ademstoten nog sneller werden, zou ze flauwvallen.

Wat had ze gedaan?

‘Shock,’ fluisterde ze, niet bereid daar nu aan te denken.

Snel nam ze haar hand van de wond in zijn zij en trok haar armen uit de mouwen van haar jack. Bevend over haar hele lichaam trok ze het uit en legde het over hem heen. Om de paar tellen trok er een rilling door hem heen – een diepe huivering die ze door haar armen omhoog voelde trillen, recht naar haar hart.

Ze had nooit tegen hem gezegd dat ze van hem hield.

Ze zag de bloedplas donker als de dood door het jack sijpelen, en toen hoorde ze de sirene. ‘O, goddank,’ riep ze. ‘De ziekenwagen komt eraan. Ga alsjeblieft niet dood.’ Haar armen trilden van de inspanning van het dichtdrukken van zijn wonden. Ze hing met haar volle gewicht op hem, met haar linkeronderarm op een rij diepe steken en met haar rechter- de steekwonden onder zijn ribben dichtdrukkend.

Plotseling hoorde ze stemmen om zich heen.

‘Jonge man, zestien of zeventien... meerdere steekwonden in borst en onderbuik. Ernstig bloedverlies, slag tegen het hoofd... afnemende bloeddruk, zwakke pols...’

Terwijl ze dit hoorde, werd ze met zachte hand opzijgeduwd. ‘Vijftien,’ fluisterde ze van opzij, maar niemand hoorde haar. ‘Hij is vijftien.’

‘Wat gebeurt hier?’ hoorde ze plotseling een scherpe mannenstem zeggen.

Was ze zelf ook in shock? Ze leek verlamd. Een hand omklemde haar arm. ‘God nog aan toe, meisje, vertel me wat er gebeurd is.’

Met een ruk draaide hij haar naar zich toe en bracht zijn gezicht vlak bij het hare. Toen praatte hij in zijn mobiele telefoon, ontbood andere mensen, vroeg meer hulp, haar al die tijd vasthoudend alsof hij haar een standje ging geven omdat ze gespijbeeld had. ‘Jack, het is serieus. Kom onmiddellijk,’ blafte hij in zijn telefoon.

Ze keek op. Meneer Denton. Haar wiskundeleraar.

‘En?’ Hij schudde haar heen en weer. Zijn gezicht was rood.

‘Ik... weet niet,’ fluisterde ze. ‘Ik kwam terug van het sportcentrum en... en toen zag ik hem hier op de grond liggen, helemaal toegetakeld.’ Ze slikte. Haar mond was droog.

Wat moest ze anders zeggen?

Aan wie ter wereld zou ze dit ooit kunnen vertellen?

Ze trilde over haar hele lichaam. Ze keek naar de met bloed doorweekte grond. De hulp was gekomen, en dat was immers het enige wat telde. Ze zei dat ze van niets wist, dat ze er niet bij was geweest. Dat ze gewoon naar huis zou gaan en later het ziekenhuis zou bellen om te informeren hoe hij het maakte. Het zou allemaal best goed aflopen. Minder erg dan het leek.

‘Heb je iets gezien? Een gevecht? Heb je andere mensen gezien? Zeg iets, meisje!’

Ze schudde haar hoofd. Ze zag de brancard weggedragen worden, in de ziekenwagen worden geschoven, de deuren dichtgeslagen worden.

‘Góddverdomme!’ hoorde ze. Iemand slaakte een kreet bij het zien van het stollende bloed op de grond. Handen werden voor monden geslagen, ogen opengesperd. Mensen liepen te hoop en vergaapten zich.

Ze keek op. De directeur beende met grote stappen over het schoolterrein naar de opschudding. Achter alle ramen van het gebouwencomplex – ‘ons schip’, zoals hij het tijdens de ochtendbijeenkomst altijd noemde – zag ze gezichten. Leerlingen en leraren kwamen naar buiten aan het andere einde van de rechthoek van dof asfalt waar twaalfhonderd tieners tijdens de ochtend- en middagpauze werden gekooïd.

Een zwerm politieagenten kwam de schoolhekken binnen. Ze haastten zich naar de plaats waar hij had gelegen, en onderzochten het bloed, het spijkerjack, hoe de patat verspreid lag – alsof dat de ware toedracht duidelijk zou maken. Ze namen de leiding, hielden iedereen op afstand. Op de een of andere manier liet meneer Denton haar los; op de een of andere manier verdween ze in de drommen studenten, leraren, voorbijgangers, en op de een of andere manier slaagde ze erin het schoolterrein te verlaten zonder dat iemand besepte dat ze weg was.

Ze rende en rende, ervan uitgaand dat alles goed zou komen.

Herfst 2008

Carrie Kent glimlachte geroutineerd. Alsof ze dat háár verdomme moesten vertellen. Ze raakte haar oortelefoon aan. De regisseur wilde dat ze meer druk uitoefende, meer aandrang... *Zorg dat hij doorslaat, Carrie.* Ze was niet van plan het gastje te ontzien, niet vanwege zijn leeftijd en niet vanwege de omstandigheden. Ze wist precies wat ze deed – kat en muis spelen, amusement verschaffen, fantastische tv maken.

Het komt zeker tot vechten, dacht ze, hóópte ze. Terwijl ze zich omdraaide en voor het effect de studio overstak, vergewiste ze zich er met een snelle blik van dat er links en rechts achter de coulissen een bewaker stond – twee potige, in het zwart gestoken mannen met kaalgeschoren hoofd en hun armen voor hun borst. Prima. Ze wendde zich naar camera 2 en verdeelde haar blik tussen haar studiopubliek, dat de laatste tien minuten amper adem had gehaald, de rij grootste losers van Groot-Brittannië, die haar researchers deze week voor haar hadden opgedoken, en de kijkers thuis. Een klas-sieke Carrie-blik, had de producer een keer gezegd. Dat had haar goedgegaan.

‘Dus als ik het goed begrijp, Jason...’ Ze wachtte even, trok een bezorgd gezicht en ging verder: ‘Is je neefje in feite je zoon en eis je dit kleine sieraad aan jullie stamboom op bij wijze van wraak op je broer.’

Ze liep langzaam naar hem toe, terwijl de camera van achteren op haar inzoomde. Ze wist dat de rok haar goed stond. ‘Wraak waarvoor precies, Jason?’ fluisterde ze terwijl ze zich over hem heen boog.

De microfoon zou haar stem blijven opvangen. ‘Want, neem me

niet kwalijk, ik snap het niet helemaal. We hebben het rapport gezien. We hebben de gezins... eh... dynamiek bij jullie thuis aan het werk gezien...' Een snelle blik naar de camera, geïrriteerd. 'Die is er helemaal niet, hè, Jason? Jouw gezin is totaal verstoord en ondanks je zestien jaar ben je nu al een loser.' Ze dacht aan haar eigen zoon, slechts één jaar jonger, maar zette hem meteen uit haar hoofd. Ze wilde niet dat haar publiek lucht kreeg van ook maar iets persoonlijks. Toen vroeg ze met luide stem, bijna schreeuwend: 'Ben je op je veertiende naar bed geweest met de zeventwintigjarige vrouw van je broer of niet?'

Ze deed een stapje terug. Er waren twee mogelijkheden: dat hij als een kind in tranen zou uitbarsten of dat zijn broer, die maar anderhalve meter links van hem zat en wiens handen duidelijk jeukten, hem zou aanvliegen.

Vreemd genoeg gebeurde er helemaal niets.

'Wat we willen weten, Jason, is wie de kleine Tyler papa moet noemen, jou of je broer?' Het verwachte afkeurende geroezemoes rommelde door de studio.

'Goed zo', hoorde ze door haar oortelefoon.

Dat gaf de doorslag. De broer, die tot op dat moment weinig had bijgedragen, ging Jason vloekend en tierend te lijf, zodat de jongen met stoel en al achteroversloeg. De stoel was met opzet een beetje wankel gemaakt. Carrie liet hen even begaan. Ze wist dat de bewakers dezelfde instructies hadden gekregen – iedereen wilde een vechtpartij, maar er mocht geen bloed vloeien. Sommige kijkers zaten misschien nog aan hun ontbijt.

Carrie deed een paar stapjes terug toen de bewakers de set op kwamen en de broers weer op hun stoel zetten. 'Een beetje rustig graag, jullie.' Haar stem klonk bevelend. Het studiopubliek werd stil. Van Jason naar de camera kijkend zei ze: 'Ik geloof dat het tijd wordt om Bobbi-Jo te roepen om haar verhaal te horen, oké? En daarna zullen we naar de resultaten van het DNA-onderzoek kijken.'

Carrie liet een lok blond haar over haar wang vallen. 'Aardig', hoorde ze de regisseur in haar oor zeggen. 'Na de reclame zullen we

in *Reality Check* zien wie de echte vader van de kleine Tyler is. Blijf kijken!’ Gevolgd door het beroemde hand-oogsignaal waarmee ze de kijkers thuis waarschuwde dat ze hen in de gaten hield, dat haar camera’s binnenkort in hun leven zouden komen wroeten.

‘Uit de lucht,’ riep de regisseur. ‘Twee minuten vijfenveertig seconden.’

In werkelijkheid was het drie minuten, maar ze namen altijd vijftien seconden extra. Hoewel je nooit precies wist wat er ging gebeuren, was het presenteren van een live-tv-programma Carrie op het lijf geschreven. Alles was exact gepland en strak geregeld. Precies zoals ze het graag had.

Het publiek schuifelde, mompelde, fluisterde. Zonder naar het rijtje disfunctionele gasten te kijken verliet Carrie de set en ging op haar persoonlijke stoel zitten. Ze nam een slokje speciaal geïmporteerd Zwitsers mineraalwater, liet de styliste haar wangen en ogen bijwerken en de kapster die losse haarlok op een zodanige manier vastzetten dat hij weer los zou komen als ze haar hoofd een beetje scheef hield.

‘Eén minuut tien seconden,’ hoorde ze in haar oor. Wat moest ze doen om dat harde nootje voor het eind van de show te kraken? Ze stond op en keek naar hem, stijf van schrik op zijn stoel. Bobbi-Jo stond achter de coulissen tegenover hem, popelend om voor de camera te pochen over het feit dat ze met een minderjarige jongen had geslapen.

Carrie had met hen te doen, echt waar, net als met alle gasten in haar show. Ze kende hem maar al te goed, die schroeiende gewaarwording diep in haar borst – de schuldgevoelens, het verdriet dat hun leven ondanks hun optreden in haar show en de hulp die ze na afloop kregen, nooit echt zou veranderen. Daarna spoelde de rush door haar heen, de warme poel van veiligheid die haar energie gaf, die haar zo verdomde goed maakte.

Ik ben anders dan zij.

Lipgloss gleed over haar lippen. Ze liep de set weer op, keek in de camera en maakte zich op om de erbarmelijke familie achter haar aan flarden te scheuren.

Brody Quinell lag in het donker en vroeg zich af waar de stank vandaan kwam. Misschien van de dozen van de afhaalmaaltijd van een paar dagen terug, of wie weet weer van de afvoer. Of misschien uit de flat boven. Dat waren varkens. Maar het kon hem niet echt schelen. Hij vond het heerlijk om in het donker te liggen, het herfstzonnetje door het raam te voelen stromen, warm op zijn huid, en zich voor te stellen dat hij op het strand lag. Jamaica. Hij hoorde muziek – het doffe dreunen van een basgitaar. Maar het was geen reggae en er waren geen steeldrums. Een klaaglijke song van een of andere emo-punkband. Maar hij genoot ervan. De muziek maakte iets in hem los. Op de gang klonk een schreeuw en een peuter begon te huilen. De muziek werd harder gezet.

Brody's mobiele telefoon vibreerde in zijn borstzakje. 'Ja?' zei hij. Waarschijnlijk de universiteit. Hij wilde vandaag niet aan werken denken, alleen maar in het donker blijven liggen en met rust gelaten worden. Toen schoot hij met een ruk overeind en zette zijn voeten op de vloer. 'O ja?' Hij wreef met zijn grote handen over zijn gezicht. 'Weet je het zeker?' Op het trage maar besliste 'ja' stond Brody op. 'Shit,' zei hij. Hij tastte naar zijn kleren. 'Ik ben er over twintig minuten. Doe niks. Hou dit binnenskamers, oké? Praat met níemand.'

Terwijl hij een been in zijn spijkerbroek stak, belde hij Fiona. 'Snel... snel... neem op... Fiona, je moet meteen komen. Er is iets gebeurd.'

'Natuurlijk,' antwoordde ze op haar gebruikelijke superefficiënte manier. 'Wordt geregeld, professor.' Een paar seconden later werd er op de deur geklopt. Met de telefoon tegen zijn oor strompelde Brody er met één been in zijn broek naartoe en deed open. Hij had nog geen overhemd aan.

'Ik zie dat je helemaal klaar bent,' zei Fiona, met grote stappen de flat in lopend. Ze klapte haar telefoon dicht. 'Het stinkt hier, Brody.' Snuffelend liep ze naar de keuken, maakte de afvalbak open, drukte de inhoud in elkaar en bond de zak dicht.

'M'n huishoudster is al een paar dagen ziek.'

'Je hebt helemaal geen huishoudster. Maar anders zou ze waarschijnlijk inderdaad ziek zijn.'

Brody hoorde Fiona de vuilniszak uit de bak trekken en met een smak op de betonnen galerij kwakken die om het hele flatgebouw heen liep en de honderden troosteloze appartementen met elkaar verbond. Een groepje jongeren aan het andere eind zette het op een jowen en schreeuwde haar obsceniteiten toe. Ze gooide de deur dicht.

‘Wil je dat ik je aankleed of ga je dat zelf doen?’ vroeg ze.

Brody stak een sigaret op. ‘Ik moet eerst even nadenken.’

‘Wil je niet meteen naar...’ Fiona zweeg, waarschijnlijk omdat ze wist dat ze hem beter niet kon storen, dacht hij. Als het bericht dat hij zojuist gekregen had klopte, had hij verdomme wel een sigaret verdiend. Dan had hij een genie ontdekt.

‘Ik zei toch al, zo gauw ik m’n sigaret op heb.’ Brody tastte de vloer af, zoekend naar de asbak. Die moest daar ergens staan. Toen hij hem niet vond, gooide hij de as uit het kleine raampje. De as waaide meteen weer naar binnen, maar dat zag hij niet.

Fiona ijsbeerde door Brody’s piepkleine huiskamer. Hij wist hoe die haar tegenstond. Meestal was hij klaar en konden ze meteen gaan. De walgelijke oranje-bruine vloerbedekking, de nicotinekleurige muren en het donkere, stoffige meubilair deprimeerden haar, zei ze altijd. En niemand ruimde ooit iets op. Hij was de tel kwijt van het aantal keren dat ze had geprobeerd hem ervan te overtuigen dat hij moest verhuizen. Daar dácht hij niet over.

‘Kun je niet wat harder trekken?’ vroeg ze.

‘Ik denk na.’ Brody trok een overhemd aan, gespte zijn riem vast en liep door het vertrek, waarvan hij elke vierkante centimeter kende. Hij leunde op een stoel. ‘Het probleem is,’ zei hij langzaam, ‘wat moet ik nu met hem doen?’

‘Schrijf de inleiding, publiceer het artikel en laat hem een nieuw schrijven.’ Ze rammelde met haar autosleutels. ‘Wat je nooit zal lukken als je dat ding niet uitmaakt.’

‘Ik moet het ruimer zien. Wat deze oplossing voor de wiskundige wereld betekent.’ Brody werd geanimeerder. ‘Zelfs Einstein kreeg dit godverdomme niet voor elkaar, Fi.’

Hij liep naar haar toe, bijna struikelend over de poot van het sa-

lontafeltje, en pakte Fiona's slanke schouders in zijn grote donkere knuisten. 'Herstel. Niet gewoon ruimer, maar oneindig veel ruimer. Die jongen heeft maanden zonder een woord te zeggen in mijn werkgroep gezeten. Ik wist dat hij anders was.'

'Dank je, maar zonder die as vond ik mijn pakje ook al mooi zat.'

Het zweet brak Brody uit, misschien van hoopvolle verwachting, misschien van angst over wat dit betekende. Vanaf vandaag zou hij verantwoordelijk zijn voor Ricky. Hij was degene die de onbewezen statistische theorie tussen de papieren voor zijn werkstuk had geschoven in de hoop dat de norske, verlegen jongen, die geen enkele vriend had, de uitdaging zou aannemen. 'Dit is ingrijpend,' zei hij, de peuk uit het raam gooiend.

Hij stak een arm door die van Fiona en stond haar toe hem naar de auto te leiden. Terwijl hij zijn veiligheidsriem omdeed, hoorde hij het snorren van de motor. En hij hoorde het nieuws van elf uur op de radio en de klik toen Fiona het afzette.

'Schiet op,' zei hij. 'Ik wil er meteen heen. Ik wil het met eigen ogen zien.'

Het werd stil. De motor sloeg af.

'Wat is er, Fiona? Breng me naar de universiteit.'

'Nee,' zei ze heel eenvoudig. 'Ik wil dat je weggaat uit dit hok.'

'Wat?' Brody kon zijn oren niet geloven. Hij sloeg met zijn vuist op het portier. 'Schiet op, Fiona. Ik wil Ricky spreken voordat het verhaal bekend wordt.'

'Nee.'

Brody hoorde dat de sleutel uit het contact getrokken werd.

'Doe niet zo stom, mens. Waar betaal ik je verdomme anders voor?'

'Jij betaalt me niet. De universiteit betaalt mijn salaris.'

'Lood om oud ijzer.' Ze wisten allebei wat hij bedoelde: zonder hem zou ze geen baan hebben. 'Als jij me niet wilt rijden, ga ik te voet.'

'Dat zal ook moeten als je me niet belooft een nieuw appartement of ergens een mooi huis te gaan zoeken.'

Brody hoorde haar adem stokken. Ze had gezegd dat hij naar